

Mikkel Tode Raahauges prædiken 1. søndag efter påske

Taler

Mikkel Tode Raahauge
Sognepræst

Dato

27. april 2025

Sted

Skovshoved Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet kapitel 20, vers 19-31

Salmer

Nu ringer alle klokker mod sky
Nu ringer de klokker ved daggryets komme
Verdens igenfødselse

–

Stat op, min sjæl, i morgengry
Påskemorgen slukker sorgen
Krist stod op af døde

1 **Tvivl og tro**

Det lyder måske en anelse overdrevet, men jeg tror nærmest ikke, jeg har tal på, hvor mange gange jeg har siddet dér, hvor I sidder nu: under en eller anden prædikestol i en eller anden kirke – hvor jeg har hørt en eller anden præst stå og fortælle om, hvor saligt det er at tvivle.

Der er noget vildt paradoksalt over at leve i en verden, hvor et af de allerpopulæreste slagord er dét med, at man ikke skal tro, men vide ... og så søge ind i kirken, når man erfarer, at al ens jordfødte og -bundne viden alligevel ikke helt slår til – for at høre noget andet end dét, som man kan sige sig selv – og så blive fortalt herinde, at man faktisk hverken skal tro eller vide, men tvivle.

Det har undret mig meget hver eneste gang, og det undrer mig stadig, at tvivlen åbenbart er blevet løftet op på sådan en piedestal i visse dele af Folkekirken. For mens det bestemt er sandt, at troen og tvivlen følges ad (og forstå mig ret, det må de også gerne!) så er det alligevel nogle gange som om, at tvivlen nærmest bliver fremhævet på troens bekostning, som om den i virkeligheden var sådan en eller anden for særligt fin og ædel fromhed for de særligt indviede. En slags alternativ til dem, der måske ikke har det for godt med faste former, og som ligesom er robuste nok til at være i, at alting flyder lidt. For hvem véd, måske kan

det ene være lige så godt som det andet, og så har man jo heller ikke gjort sig alt for afhængig af noget eller nogen bestemt – hvis nu ...

25

Og jeg er ikke helt sikker på, hvad det skyldes? Det kan være berøringsangst eller måske den gamle og udmattende sang om, at dørtærsklen til kirken endelig ikke må blive for høj! Men uanset hvad det så skyldes, så er det alligevel en lidt ualvorlig og næsten forkælet måde at have med tvivlen at gøre på. Og nu kommer jeg måske til at forskrække eller ovenikøbet forarge nogen, og fred være så med det og dem! For det trænger til at blive sagt højt og tydeligt herinde i kirken: både, at tvivlen altså ikke sig selv er nogen særlig fin eller ædel eller ligefrem kristelig dyd! Og også, at den aldrig nogensinde kan fungere som et fyldestgørende alternativ til noget som helst. For vi frelses nu engang ved tro og ikke ved tvivl, og dét skal jeg nok vende tilbage til.

Men sandt er det jo, at man i al almindelighed gør klogt i ikke at være alt for skrāsikker i sine egne sager. Og i nogle situationer, så kan det ene sagtens være lige så godt som det andet: rød eller blå? Men hvis man nogensinde har prøvet at stå på dét sted i livet, hvor der virkelig er noget på spil og været i tvivl om, hvorvidt man mon egentlig er villet eller elsket, eller om det hele overhovedet betyder noget, så véd man, at der absolut intet saligt er over det. For når tvivlen først – i dé sammenhænge – har slået rod i hjertedybet, så har den det med at suge luften ud af det, og med tiden kan man miste orienteringen fuldstændig og til sidst få svært ved at få vejret og virkelig leve.

Og i evangeliet, som det kommer til os i dagens skikkelse, der befinder disciplene sig i sådan et vakuum. Det er påskedags aften, og de sidder bange bag lukkede og låste døre; de har mistet orienteringen og har svært ved at få vejret. I morges havde nogle kvinder ganske vist fortalt dem, at Jesus ikke længere lå i sin grav, men var stået op, og i formiddags var de selv løbet på kirkegården for at se efter, om det passede. Og graven var tom, ja, men Jesus var ingen steder at se, og nu véd de ikke, hvad de skal tro om det hele. Men lige dér i deres rådvildhed kommer Jesus til dem til undsætning og puster livsånde i dem: ”Fred være med jer!” Som en guddommelig førstehjælp, og pludselig ser de alting klart og kan få vejret igen. Sikke en lettelse!

Men der mangler én. Thomas er sent på den dén aften, og modsat sine brødre, så har han ikke set noget ved selvsyn endnu. Og nu er der gået otte dage, og Thomas véd stadig ikke, hvad han skal tro om det hele. Og jeg forestiller mig

60

sådan set ikke, at det er fordi Thomas tvivlede mere end alle de andre gjorde for en uge siden. Men også han længes selvfølgelig efter at komme ud af tvivlens vakuum og ud i friheden, så han kan se klart og få vejret igen. Og læg også
65 mærke til, hvad det er, han beder om, da hans brødre fortæller ham om, at de har set Herren: ”Hvis jeg ikke ser naglemærkerne i hans hænder og stikker min finger i naglemærkerne og stikker min hånd i hans side, tror jeg det ikke.” Det er sårene, han vil se.

70 Thomas vil røre ved de steder, hvor den Jesus, han kendte, blev ødelagt. Han vil have bekræftet, at Jesus ikke bare er kommet tilbage fuldkommen upåvirket af sin lidelse og død. Han vil se, at den levende virkelig er den samme som ham, der døde, og ikke bare et eller andet overnaturligt gespenst, der har lagt al sin menneskelighed bag sig. For hvad skulle det hele ellers overhovedet betyde? At
75 dét tro på Gud er det samme som at ignorere virkeligheden med alt, hvad den også rummer af lidelse og død? At alt det, som Jesus har fortalt ham om troen, håbet, kærligheden og Guds rige bare var fantastiske fortællinger? Nej, Thomas vil høre, at Gud endnu kan genkende sine børn i den lidelse og død, der er deres, og at Jesu opstandelse derfor også har betydning for ethvert menneskes liv; hvor
80 ødelagt det end måtte være.

Og lige dér kommer Jesus også til Thomas til undsætning i hans rådvildhed og viser ham sine hænder og sin side. For at hente ham ud af tvivlens vakuum og tilbage til troens frihed. Og der er fuld overensstemmelse: den levende er virkelig
85 den samme som ham, der døde. Og Thomas når ikke engang at række sin hånd frem, for allerede dér ser han alting klart og kan få vejret igen: ”Min Herre og min Gud!” lyder det fra fulde lunger og et fuldt hjerte, og Thomas er tilbage. En uge forsinket, men tilbage. Sikke en lettelse!

90 Og nu hører vi det også, som atter er samlet hér bag kirkedøren otte dage efter påske: ”Vi har set Herren!” Og dét ord kan vi jo i vid udstrækning stille op med det lige, hvad vi vil. Vi kan selvfølgelig afvise det fuldstændig, fordi det ligesom ikke stemmer overens med al vores jordfødte og -bundne viden. Eller vi kan give os til at tvivle på det, så vi ikke får gjort os alt for afhængige af noget eller nogen
95 bestemt – hvis nu ...

Men der er jo også den mulighed, at dét ord er Guds egen måde at komme os til undsætning på ved at bryde gennem alle vores lukkede og låste døre og vise sig for os. Ikke ved at fortælle os, at dér hvor Gud er, der er der ingen lidelse eller

død. Men helt omvendt: ved at fortælle os, at lige hér, hvor der er lidelse og død, hér er Gud selv levende sammen med os endnu. Som helt sig selv og med blik for hvert eneste sår, som vi hver især måtte bære rundt på i vores liv. Ikke for at fjerne dem, som om de aldrig rigtig havde været der. Men for at trøste og hele,
105 som når en mor puster på dem og forvandle dem – til et arvæv af Guds nåde. Så at vi, under alle omstændigheder, kan se os selv og hinanden klart i lyset af dét ord og trække vejret frit og virkelig leve! I tillid til, at vi er både villet og elsket og af fuldstændig afgørende og uendelig betydning for Gud – med hele vores historie og alt, hvad vi overhovedet er. Og dét er til syvende og sidste, hvad frelse
110 vil sige.

Så kære menighed: Krist stod op af døde, og salige er I, der sidder hér – otte dage efter. Salige er I, som ikke har set og dog tror: at Gud ser jer.

115 Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

120 **Kildetype**

Digitalt manuskript

Tags

1. søndag efter påske, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

125 <https://www.dansketaler.dk/tale/mikkel-tode-raahauges-praediken-1-sondag-efter-paske>

130

135